

به نام خدا

مؤسسه مطالعات بین المللی انرژی

عنوان گزارش:

«مناقشه تعرفه ای میان آمریکا و چین و تاثیر آن بر بازار LNG تا سال ۲۰۳۰»

مؤسسه مطالعات بین المللی انرژی

۱. مقدمه:

در سال‌های اخیر، روابط تجاری میان آمریکا و چین تحت تأثیر تنش‌های تعرفه‌ای شدید قرار گرفته است. این جنگ تجاری که از سال ۲۰۱۸ آغاز شد، در نیمه نخست سال ۲۰۲۵، به دلیل وضع مجموعه‌ای از تعرفه‌های تلافی‌جویانه از سوی هر دو کشور به وخامت گرایید. در نتیجه، تا اواسط آوریل ۲۰۲۵، تعرفه‌های چین بر واردات LNG از آمریکا به ۱۲۵ درصد افزایش یافت. علاوه بر این، چین واردات LNG از آمریکا را متوقف کرد. آنچه به عنوان اختلافات اقتصادی آغاز شد، به تدریج به یک رقابت راهبردی همه‌جانبه تبدیل شده است که پیامدهای گسترده‌ای برای اقتصاد جهانی به دنبال دارد. این تحلیل تلاش می‌کند به این پرسش پاسخ دهد که پیامدهای احتمالی وضع تعرفه‌های LNG از سوی چین و ممنوعیت واردات LNG از آمریکا تا سال ۲۰۳۰، در زمینه‌های اقتصادی و استراتژیک چیست؟

➤ تحلیل و ارزیابی:

در چند سال گذشته، چین به بزرگ‌ترین واردکننده LNG در جهان تبدیل شده است. واردات سریع و رو به رشد LNG چین، جریان‌های انرژی آسیا را تغییر داده و این کشور بیش از ۴۰ درصد از رشد کل واردات LNG در قاره آسیا را به خود اختصاص داده است. با این حال، تسلط چین بر بازارهای LNG اکنون در معرض خطر قرار گرفته و کاهش مداوم واردات آن مشاهده می‌شود.

طبق داده‌های رهگیری کشتی‌ها توسط شرکت Kpler، واردات LNG چین در ژوئن ۲۰۲۵ حدود ۵ میلیون تن متریک برآورد شده که نشان‌دهنده کاهش ۱۲ درصدی سالانه و هشتمین ماه متوالی کاهش واردات است. در چهار ماه اول سال جاری، واردات LNG چین به ۲۰ میلیون تن رسیده که نسبت به ۲۹ میلیون تن در دوره مشابه سال گذشته کاهش شدیدی داشته است. انتظار می‌رود کل واردات سال جاری بین ۶ تا ۱۱ درصد کاهش یافته و به ۷۶.۶۵ میلیون تن متریک برسد.

این روند برخلاف پیش‌بینی‌های قبلی است که رشد تقاضای LNG چین تا سال ۲۰۳۵ را پیش‌بینی می‌کردند. این موضوع به همراه تغییرات مداوم در ترکیب واردات نفت این کشور، نشان‌دهنده تغییرات عمده‌ای در جریان‌های انرژی جهانی است. در سال ۲۰۲۳، واردات LNG چین به طور متوسط روزانه ۹.۵ میلیارد فوت مکعب بود که ۳۴ درصد آن از استرالیا، ۲۳ درصد از قطر، ۱۱ درصد از روسیه و ۱۰ درصد از مالزی تامین شده است.

چندین عامل در پس این روند غیرمنتظره نقش دارند:

عامل نخست به تنش‌های تجاری بین واشنگتن و پکن برمی‌گردد. پس از آنکه ترامپ تعرفه ۱۲۵ درصدی بر شریک تجاری کلیدی خود اعمال کرد، چین تصمیم گرفت از مارس ۲۰۲۵ واردات LNG از آمریکا را متوقف کند؛ در نتیجه، طبق گزارش‌های CSIS و KAPSARC، این جنگ تعرفه‌ای باعث تغییر مسیر تجارت LNG شده و باعث شد چین سهم خود را از بازار آمریکا کاهش دهد و به جای آن، واردات گاز روسیه و تولید داخلی را افزایش دهد. ضمن آنکه چین خریدهای خود را به سمت دیگر عرضه‌کنندگان آسیایی مانند قطر و اندونزی هدایت کرده است

دوم، همانگونه که اشاره شد، چین افزایش قابل توجهی در واردات گاز از طریق خطوط لوله از روسیه و آسیای مرکزی داشته و همچنین تولید داخلی گاز خود را نیز ۶ درصد افزایش داده است که این دو تقاضای LNG را کاهش داده‌اند. گاز خط لوله در سال ۲۰۲۳ معادل ۴۱ درصد از کل واردات روزانه ۱۶ میلیارد فوت مکعب گاز طبیعی چین را تشکیل می‌داد که بیشتر آن از روسیه (از طریق خط لوله «قدرت سبیری ۱» 1Power of Siberia) ترکمنستان و میانمار تامین شده است.

روسیه به طور فعال صادرات گاز خط لوله خود به چین را افزایش می‌دهد تا استراتژی خود برای تغییر مسیر صادرات انرژی از اروپا به آسیا را دنبال کند و چین هدف اصلی این تغییر است. به طور خاص، انتظار می‌رود خط لوله «قدرت سبیری ۱» (1Power of Siberia) تا سال ۲۰۲۵ به ظرفیت کامل ۳۸ میلیارد متر مکعب برسد و نیز برنامه‌ریزی شده است تا خط لوله جدید «قدرت سبیری ۲» (2 Power of Siberia)، صادرات به چین را سالانه ۵۰ میلیارد متر مکعب افزایش دهد. روسیه همچنین در حال بررسی مسیرهای احتمالی دیگر برای خطوط لوله به چین است، از جمله مسیری که از طریق قزاقستان عبور خواهد کرد. این اقدام می‌تواند ظرفیت صادرات را بیشتر افزایش داده و مسیرهای جایگزینی برای تنوع‌بخشی به عرضه فراهم کند.

سوم، تقاضای ضعیف بخش‌های صنعتی به دلیل کاهش رشد در بخش‌های صنعتی و شیمیایی چین است که تاثیر منفی بر تقاضای گاز گذاشته است. رشد این بخش‌های مهم به دلیل ترکیبی از عوامل مانند کند شدن روند کلی اقتصاد، ضعف بازار مسکن، کاهش تقاضای جهانی برای صادرات و افت سرمایه‌گذاری خارجی، کاهش یافته است. از طرفی، پیش‌بینی می‌شود رشد تولید ناخالص داخلی چین در سال‌های آینده کند شود؛ و اگرچه نسبت به تعرفه‌های آمریکا مقاومت نشان داده است، اما پیش‌بینی‌ها حاکی از رشد کمتر از هدف رسمی و کاهش بیشتر در سال ۲۰۲۶ است.

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) پیش‌بینی کرده است که رشد اقتصادی چین از ۵.۰٪ در سال ۲۰۲۴ به ۴.۷٪ در سال ۲۰۲۵ و ۴.۳٪ در سال ۲۰۲۶ کاهش یابد.

در نهایت، پیش‌بینی زمستان معتدل‌تر باعث کاهش تقاضا برای گرمایش خانگی به ویژه در شمال چین شده است.

۱-۲: پیامدهای اقتصادی و استراتژیک تا ۲۰۳۰

تحلیل مدل‌های پیش‌بینی KAPSARC نشان می‌دهد که این روندها تا سال ۲۰۳۰ ادامه خواهد داشت و بازار LNG جهان شاهد تغییرات اساسی خواهد بود. آمریکا برای حفظ جایگاه خود در بازار LNG باید سیاست‌های جدید صادراتی و تجاری اتخاذ کند و چین نیز با سیاست‌های متنوع‌سازی منابع انرژی خود، به سمت استقلال انرژی بیشتر حرکت خواهد کرد. این تحولات ممکن است به بازتعریف روابط تجاری و رقابت‌های جدید در بازار انرژی منجر شود. برای تحلیل این وضعیت، از مدل جهانی گاز (World Gas Model) توسعه یافته توسط شرکت نکسانت^۱ استفاده شده تا سه سناریو شبیه‌سازی شود. سناریوی اول، «سناریوی مبنا» (Baseline Scenario) است که توسعه بازار جهانی گاز را در حالت عادی و بدون هیچ‌گونه تنش میان چین و آمریکا توصیف می‌کند. در سناریوی دوم، یک تغییر اعمال شده است: وضع تعرفه ۱۲۵ درصدی بر واردات LNG از آمریکا به چین. سناریوی سوم، علاوه بر این تعرفه ۱۲۵ درصدی، شامل مسدود شدن مسیرهای تجاری LNG بین آمریکا و چین و لغو قراردادهای LNG بین این دو کشور است. بخش‌های زیر، نتایج سناریوهای دوم و سوم را توصیف می‌کنند:

سناریوی ۲: تعرفه ۱۲۵ درصدی، با پیامدهای ناچیز

وضع تعرفه ۱۲۵ درصدی بر واردات LNG از آمریکا به چین، ظاهراً تأثیر چندانی بر نتایج مدل ندارد. همان‌طور که در سناریوی مبنا پیش‌بینی شده بود، انتظار می‌رود چین همچنان تا سال ۲۰۳۰ همان حجم LNG را طبق قراردادهای بلندمدت از آمریکا تأمین کند. این نتیجه به راحتی قابل توضیح است: اگر به ساختار واردات LNG چین نگاه کنیم، می‌بینیم که تولیدکنندگان آمریکایی سهم کمی در سبد واردات چین دارند؛ در حالی که این سبد عمدتاً به استرالیا و قطر وابسته است.

^۱ شرکت Nexant، اکنون بخشی از مجموعه ECA (Energy & Chemicals Advisory) FGE Nexant، یکی از شرکت‌های برجسته

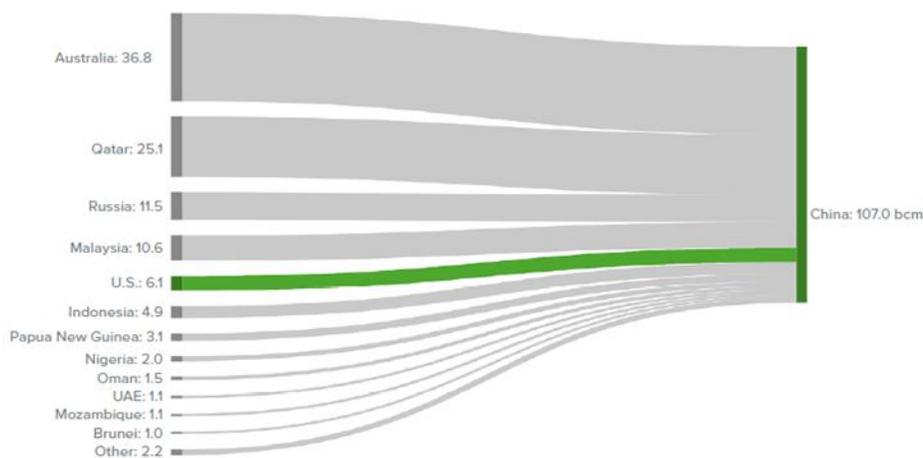
مشاوره و تحلیل در صنعت انرژی، گاز، پالایش و پتروشیمی در جهان است.

جدول ۱: ال‌ان‌جی به چین از ایالات متحده (bcm) تحت قراردادهای بلندمدت در دو سناریو

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Scenario 1: Baseline	4.5	5.3	5.1	4.6	5.3	12.6	17.5	18.1
Scenario 2: 125% tariff	4.5	5.3	5.1	4.6	5.3	12.6	17.5	18.1

نمودار ۱: واردات ال‌ان‌جی چین به تفکیک کشور در سال ۲۰۲۴ (bcm)

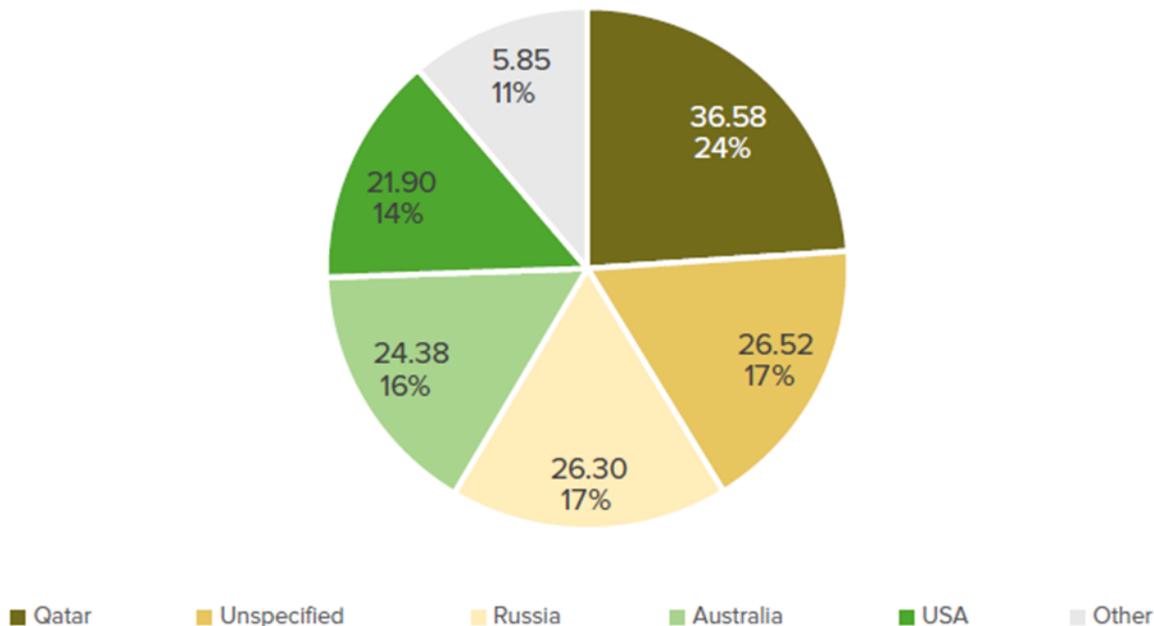

Source: Author, based on IGU (2025) [via sankeymatic.com].
Note: Insignificant discrepancies might occur due to rounding. "Other" includes minor imports from other suppliers such as Trinidad & Tobago, Egypt, etc.

در افق زمانی تا سال ۲۰۳۰، چین ۸۰ قرارداد برای تأمین LNG از ۱۱ کشور خواهد داشت. تا سال ۲۰۳۰، مجموع سالانه ۶۸ قرارداد (که پیش‌بینی می‌شود همچنان فعال باشند) معادل ۱۵۲.۸ میلیارد متر مکعب است. از این حجم، تنها ۲۱.۹ میلیارد متر مکعب، یعنی ۱۴ درصد، به واردات از آمریکا اختصاص دارد (نمودار ۲). اما به دلیل بند «ببر یا پرداز»، مقدار واقعی واردات چین از آمریکا احتمالاً نزدیک‌تر به ۱۸.۱ میلیارد متر مکعب خواهد بود. به‌خاطر وجود همین بند، انتظار می‌رود فارغ از تعرفه ۱۲۵ درصدی، واردات LNG چین از آمریکا در سناریوی دوم تا سال ۲۰۳۰ پایدار بماند.

نمودار ۲: توزیع درصدی و مقداری کل قراردادهای سالانه ال ان جی چین که انتظار می‌رود تا سال ۲۰۳۰ فعال باشند، به تفکیک کشور (bcm. and %).

Source: Author, based on Nexant (2025).

سناریوی ۳: لغو قراردادهای LNG بین آمریکا و چین؛ رشد تجارت تک‌محموله و تغییر پارادایم

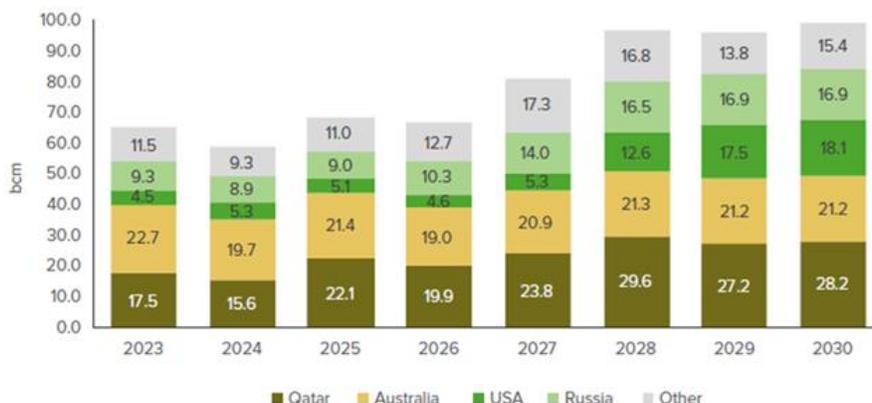
نتایج جالب‌تری در سناریوی سوم نشان داده شده که وضعیت تشدید تنش‌ها و لغو قراردادهای موجود توسط چین را مدل‌سازی می‌کند. اتفاقی مشابه در سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۹ رخ داد، زمانی که چین به مدت تقریباً ۴۰۰ روز در جریان تنش‌های تجاری قبلی با آمریکا، از دریافت محموله‌های LNG از آمریکا خودداری کرد.

نتایج کلیدی سناریوی ۳ به شرح زیر است:

- اگر قراردادهای LNG بین آمریکا و چین برقرار می‌ماند، انتظار می‌رفت چین تا سال ۲۰۳۰ حدود ۱۸.۱ میلیارد متر مکعب LNG قرارداد شده از آمریکا وارد کند (نگاه کنید به نمودار ۳).

نمودار ۳: واردات ال‌ان‌جی به چین تا سال ۲۰۳۰ (سناریوی پایه)

Source: Author, based on Nexant (2025).

Note: "Other" includes minor suppliers with less than 6 bcm, such as Malaysia, Canada, Indonesia, Mozambique, Oman, etc

- در سناریوی ۳، تا سال ۲۰۳۰، حجم LNG وارداتی آمریکا تقریباً به صفر کاهش می‌یابد (نگاه کنید به جدول ۲).

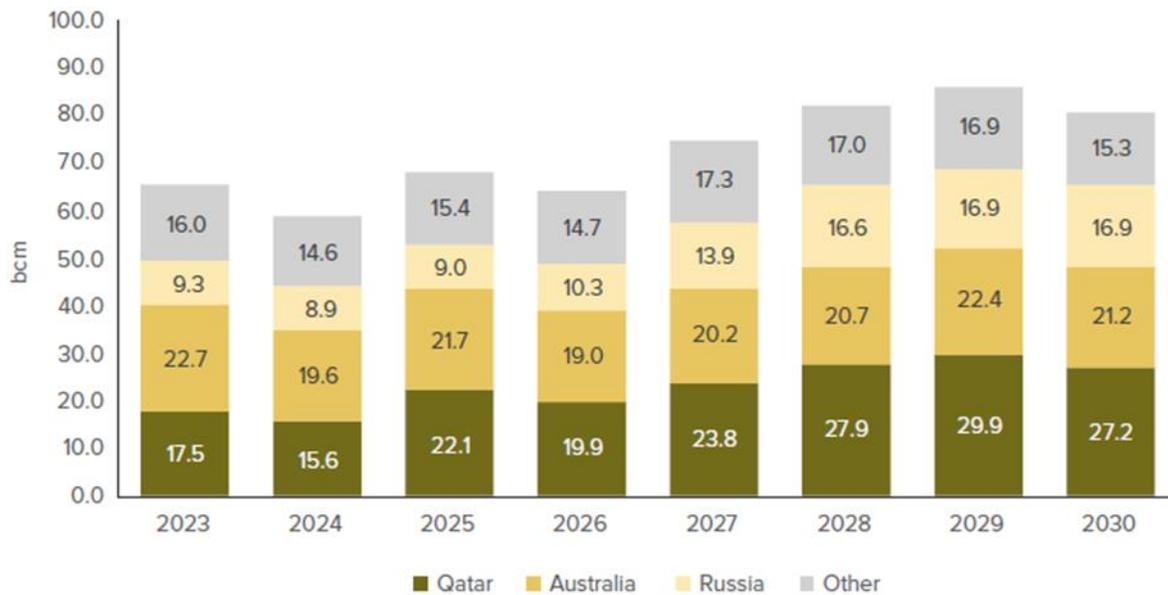
جدول ۲: واردات ال‌ان‌جی به چین از ایالات متحده (bcm) تحت قراردادهای بلندمدت در سناریوی پایه و سناریوی ۳

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Scenario 1: Baseline	4.5	5.3	5.1	4.6	5.3	12.6	17.5	18.1
Scenario 2: 125% tariff + cancelled long-term contracts	4.5	5.3	4.4	2.0	0.7	0.7	0.7	0.7

- با این حال، لغو قراردادهای LNG بین آمریکا و چین باعث افزایش قابل توجه واردات LNG از کشورهای دیگر که چین با آنها قرارداد بلندمدت دارد، نمی‌شود (نمودار ۴). حتی میزان واردات قراردادی LNG از برخی کشورهای دیگر در سال ۲۰۳۰ کاهش می‌یابد (مثلاً قطر: ۱ میلیارد متر مکعب کاهش).

نمودار ۴: واردات ال ان جی قراردادی به چین تا سال ۲۰۳۰ (سناریوی ۳ با لغو قراردادهای ایالات متحده و چین)

Source: Author, based on Nexant (2025).

Note: "Other" includes minor suppliers with less than 6 bcm, such as Malaysia, Canada, Indonesia, Mozambique, Oman, etc.

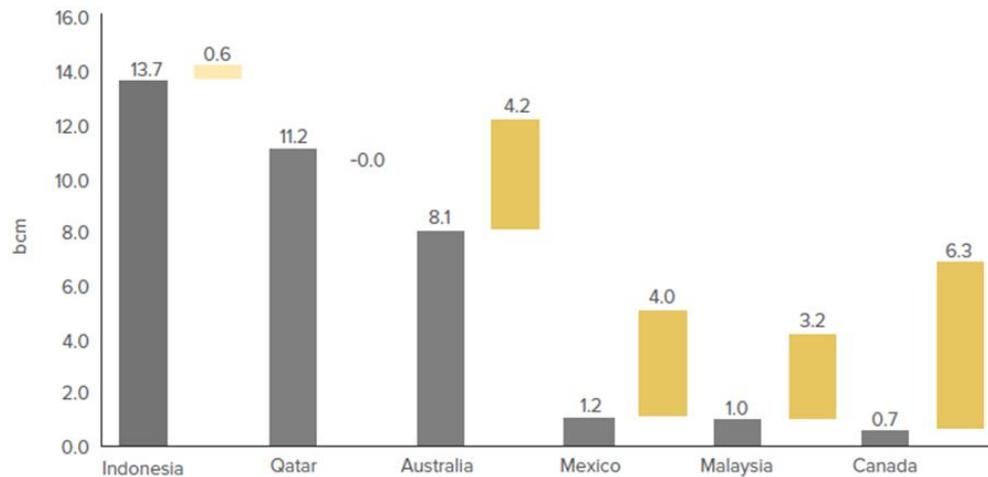
- مدل نشان می‌دهد چین احتمالاً برای تأمین حجم مورد نیاز (+۱۸.۲ میلیارد متر مکعب در ۲۰۳۰) بیشتر به بازار تک‌محموله متکی خواهد شد (جزئیات در جدول ۳). نمودار ۵ افزایش واردات تک‌محموله را به تفکیک کشور نشان می‌دهد. کشورهای سود را خواهند برد عبارتند از: کانادا (+۶.۳ میلیارد متر مکعب نسبت به سناریوی مبنا)، استرالیا (+۴.۲ میلیارد متر مکعب) و مکزیک (+۴ میلیارد متر مکعب).

جدول ۳: کل خریدهای ال ان جی چین تحت قراردادهای بلندمدت و از بازار تک‌محموله (bcm) در سناریوی پایه و سناریوی ۳

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Total purchases through long-term contracts, bcm:								
Scenario 1: Baseline	65.5	58.7	68.6	66.5	81.2	96.8	96.5	99.8
Scenario 3: 125% tariff + cancelled long-term contracts with the U.S.	65.5	58.6	68.2	63.9	75.1	82.2	86.0	81.3
Total purchases from the spot market, bcm:								
Scenario 1: Baseline	32.0	43.2	43.8	48.6	38.9	25.9	35.2	35.9
Scenario 3: 125% tariff + cancelled long-term contracts with the U.S.	32.0	43.2	44.2	51.1	44.1	37.8	43.8	54.1

نمودار ۵: افزایش خریدهای تک‌محموله ال ان جی چین از برخی کشورها در سال ۲۰۳۰، بر حسب bcm، در سناریوی ۳ نسبت به سناریوی پایه

Source: Author, based on Nexant (2025).

Note: Yellow bars show the expected increase in procured spot volumes in Scenario 3. Gray bars indicate the spot volumes expected to be procured by China from the selected countries in the Baseline Scenario.

کل حجم LNG وارداتی چین در سناریوی ۳، همانند سناریوی مبنا باقی می‌ماند. این یعنی تأثیر قطع عرضه LNG از آمریکا تا حدی محدود است: چین برای جبران حجم مورد نیاز به بازار تک‌محموله روی می‌آورد و این میزان با گذشت سال‌ها افزایش می‌یابد.

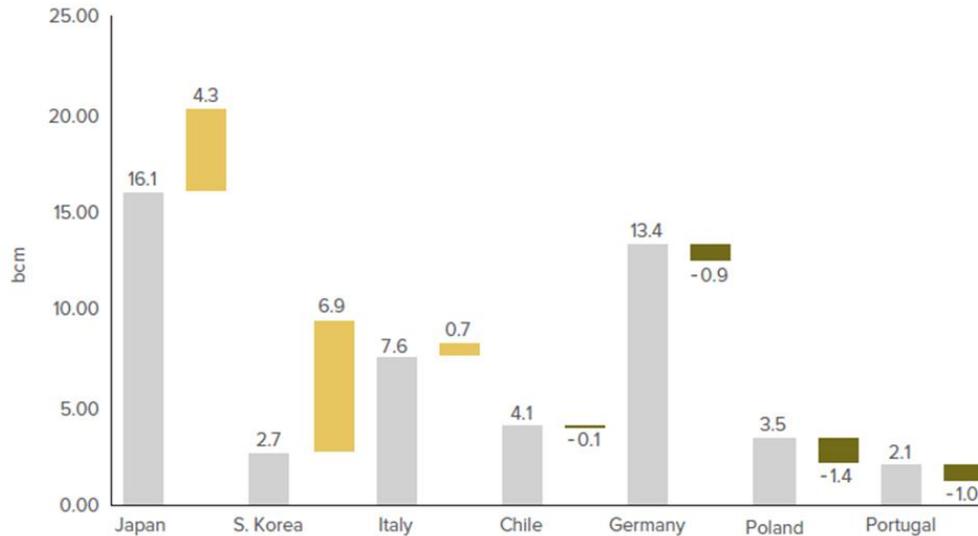
در نتیجه، سهم LNG وارداتی چین از قراردادهای بلندمدت کاهش می‌یابد: از ۷۳.۵٪ به ۶۰٪، در حالی که سهم بازار تک‌محموله از ۲۶.۵٪ به ۴۰٪ افزایش می‌یابد. این تغییر نشان‌دهنده یک تحول اساسی در ساختار بازار و نیاز بیشتر به مدیریت ریسک در برابر نوسانات و غیرقابل پیش‌بینی بودن ذاتی بازار جهانی تک‌محموله است. این یعنی چین بیشتر به سمت بازارهای تک‌محموله خواهد رفت؛ بازاری که ریسک بیشتری دارد و نیازمند استراتژی‌های مدیریت ریسک قوی‌تری است.

یافته‌های کلیدی سناریوها برای آمریکا به شرح زیر است:

- در سال ۲۰۳۰، انتظار می‌رود که مقدار بسیار بیشتری LNG از آمریکا خریداری کند: ۱۸.۱ میلیارد متر مکعب (یا حداقل ۸.۵٪ از کل صادرات پیش‌بینی شده LNG آمریکا).
- برخلاف چین که برای جایگزینی حجم LNG از آمریکا به بازار تک‌محموله روی می‌آورد، آمریکا توان محدودی برای فروش گاز اضافی در این بازار دارد: از ۱۸.۱ میلیارد متر مکعب «اضافی» که انتظار می‌رود چین بخرد، آمریکا فقط برای ۸.۵ میلیارد متر مکعب در سال ۲۰۳۰ می‌تواند خریدار پیدا (یعنی ۸.۸ میلیارد متر مکعب در سناریوی ۳ محقق نمی‌شود).
- کشورهای اروپایی که در تأمین گاز طبیعی مشکل دارند، نتوانستند از این وضعیت به ظاهر مساعد بهره‌مند شوند: در سناریوی ۳، حجم مازاد آمریکا به سمت آسیا هدایت می‌شود: به‌ویژه ژاپن (+۴.۳ میلیارد متر مکعب) و کره جنوبی (+۶.۷ میلیارد متر مکعب). کشورهای اروپایی در این سناریو، حجم اضافی از آمریکا را از دست می‌دهند (آلمان و پرتغال: هر کدام ۱ میلیارد متر مکعب کاهش؛ لهستان: ۱.۳ میلیارد متر مکعب کاهش) که دلیل آن قیمت بالاتر و مستمر شاخص تک‌محموله ژاپن-کره (JKM) نسبت به شاخص تک‌محموله هلند (TTF) در تمام سناریوها است (نمودار ۶).

نمودار ۶: تغییر در فروش‌های تک‌محموله ال‌ان‌جی آمریکا به برخی کشورها در سال ۲۰۳۰، بر حسب bcm، در سناریوی ۳ نسبت به سناریوی پایه

Source: Author, based on Nexant (2025).

Note: Yellow bars show the expected increase in spot volumes in Scenario 3. Olive green bars show an expected decrease. Gray bars indicate the volumes expected to be sold by the U.S. on the spot market to the selected countries in the Baseline Scenario.

- اگرچه مدل تا سال ۲۰۳۰ اجرا شده است، اما به نظر می‌رسد که وضعیت با گذشت زمان بدتر شود: بازار LNG، مانند بسیاری از بازارها، تحت تأثیر روندهای دوره‌ای یا تکرارشونده است. در چند سال آینده، انتظار می‌رود بازار همچنان در تنگنا باقی بماند، به این معنی که حجم‌های اضافی به راحتی خریدار پیدا می‌کنند. اما هرچه به سال ۲۰۳۰ نزدیک‌تر شویم و تعداد بیشتری از واحدهای مایع‌سازی (که هم‌اکنون در حال ساخت هستند) وارد مدار شوند، انتظار می‌رود عرضه بیش از حد رخ دهد. لازم به ذکر است که تخمین زده می‌شود قطر و آمریکا نقش اصلی را در ایجاد بیش از حد این عرضه ایفا کنند.
- براساس برآوردها، تا سال ۲۰۳۰ در سناریوی ۳، بیش از ۵۰ میلیارد متر مکعب (۲۰٪) از ظرفیت کل مایع‌سازی آمریکا به دلیل این شرایط جدید بدون استفاده باقی خواهد ماند.

۲-۲. پیامدهای بلندمدت

این نخستین بار نیست که ارسال LNG آمریکا به چین متوقف می‌شود. مشابه این توقف در دوره ۲۰۱۸-۲۰۱۹ نیز رخ داد، که ناشی از اعمال تعرفه ۲۵ درصدی چین بر LNG وارداتی از آمریکا در جریان جنگ تجاری بود، اما وقفه کنونی در حالی اتفاق افتاده که چشم‌انداز گسترش پایدار تجارت گاز بین دو کشور از طریق قراردادهای بلندمدت (LTCS) در حال تثبیت بود. در پی تعهد پکن در قالب توافق مرحله اول (Phase One Deal) به واردات ۵۲.۴ میلیارد دلار سوخت فسیلی از آمریکا تا پایان ۲۰۲۱، حجم بالایی از قراردادهای بلندمدت وارد فاز اجرایی شده بود. این قراردادها می‌توانستند به ایجاد یک زنجیره تأمین پایدار LNG میان آمریکا و چین کمک کرده و به کاهش کسری تراز تجاری واشنگتن یاری رسانند.

با این حال، وقفه جدید این روند را به‌طور جدی مختل کرده و تردیدهای مهمی را نسبت به قابلیت اتکای LNG آمریکا به‌عنوان ابزار نفوذ ژئواقتصادی در آسیا ایجاد کرده است. این امر در شرایطی اتفاق می‌افتد که مصرف گاز طبیعی در چین، به‌رغم سیاست‌های توسعه تولید داخلی، به‌طور مداوم در حال افزایش است. گاز طبیعی در چین نه‌فقط برای مصارف خانگی مانند گرمایش و پخت‌وپز، بلکه در صنایع انرژی‌بر، پتروشیمی و تولید کودهای شیمیایی نقش کلیدی دارد. به‌طوری‌که هم‌اکنون واردات گاز حدود یک‌سوم مصرف داخلی چین را پوشش می‌دهد.

از سوی دیگر، چین با واردات ۶۹.۶ میلیون تن LNG در سال ۲۰۲۳، به بزرگ‌ترین واردکننده این سوخت در جهان تبدیل شده است. رقبای اصلی آمریکا در این بازار شامل استرالیا (۳۴٪)، قطر (۲۳٪)، روسیه (۱۱٪) و مالزی (۱۰٪) هستند. افزون بر این، بر خلاف بسیاری از کشورهای عمده واردکننده LNG، چین به‌شدت بر واردات گاز خط لوله‌ای نیز تکیه دارد. این گاز عمدتاً از ترکمنستان، روسیه و میانمار تأمین می‌شود. افزایش ظرفیت خط لوله «قدرت سیبری ۱» (1 Power of Siberia) به ۳۸ میلیارد متر مکعب در سال، و برنامه‌ریزی برای راه‌اندازی خط لوله جدید «قدرت سیبری ۲» با ظرفیت ۵۰ میلیارد متر مکعب، نقش گاز روسیه در امنیت انرژی چین را بیش از پیش تقویت خواهد کرد.

از منظر ژئواستراتژیک، تعمیق روابط گازی بین پکن و مسکو، هم در قالب LNG و هم از طریق خطوط لوله، پیامدهای مهمی برای توازن ژئوانرژی جهان خواهد داشت. این همکاری‌ها نه‌تنها نقش آمریکا را در زنجیره تأمین گاز آسیا تضعیف می‌کند، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز تقویت موقعیت روسیه، قطر و حتی ایران در بازارهای آسیایی شود. در عین

حال، چین به دنبال امضای قراردادهای بیشتر با تأمین‌کنندگان آسیایی و خاورمیانه‌ای مانند مالزی، عمان، اندونزی و امارات است تا تنوع بخشی بیشتری به منابع وارداتی خود ببخشد.

از منظر اقتصادی، چین با استفاده از ظرفیت داخلی تولید گاز، ذخایر راهبردی و خط لوله، توانسته وابستگی خود به LNG آمریکا را کاهش دهد. این کاهش وابستگی هم‌زمان با کاهش قیمت‌های بازار تک‌محموله آسیا صورت گرفته است، که در ماه مه ۲۰۲۵ قیمت‌ها به حدود ۱۱ دلار بر میلیون بی‌تی‌یو کاهش یافته است. چنین قیمتی باعث می‌شود خریداران چینی ترجیح دهند از گاز ارزان‌تر خط لوله‌ای یا داخلی استفاده کنند و تنها در زمان اوج تقاضا به بازارهای تک‌محموله روی بیاورند.

در این میان، این پرسش برای سیاست‌گذاران آمریکایی مطرح است که در صورت دائمی شدن این وقفه، چه میزان از ارزش ژئواقتصادی LNG آمریکا در معادلات قدرت جهانی از بین خواهد رفت؟ اگر ایالات متحده نتواند با انعطاف‌پذیری بیشتر در سیاست‌های صادراتی و دیپلماسی تجاری، جایگاه خود را در بازار چین بازسازی کند، مزیت رقابتی‌اش در برابر رقبای پرنفوذ خود کاهش خواهد یافت.

۳. جمع‌بندی:

کاهش واردات LNG چین، پیامدهایی فراتر از مرزهای این کشور داشته و تأثیرات عمیقی بر توازن عرضه و تقاضا در بازار جهانی گاز طبیعی بر جای گذاشته است. این کاهش تقاضا، منجر به آزاد شدن بخشی از عرضه جهانی LNG شده و در نتیجه، فشار بازار بر سایر واردکنندگان آسیایی مانند ژاپن و هند، و همچنین بر کشورهای اروپایی، تا حدی کاهش یافته است. کاهش قیمت‌ها در بازار تک‌محموله آسیا - که در مه ۲۰۲۵ به ۱۱ دلار به‌ازای هر میلیون بی‌تی‌یو رسید، در حالی که در فوریه اوج گرفته و به ۱۶.۵۰ دلار رسیده بود - نشان‌دهنده تغییرات سریع در چشم‌انداز بازار است. این نوسانات همچنین تمایل چین را برای استفاده از گاز خط لوله و منابع داخلی در زمان افزایش قیمت‌ها تأیید می‌کند.

از منظر راهبردی، توقف واردات LNG آمریکا توسط چین، نه تنها بازار صادرات ایالات متحده را تضعیف می‌کند، بلکه آینده قراردادهای بلندمدت به ارزش بیش از ۲۰ میلیون تن در سال را نیز در هاله‌ای از ابهام قرار داده است. در واکنش، شرکت‌های چینی به فروش مجدد محموله‌های آمریکایی به بازار اروپا روی آورده و به‌طور موازی در حال

جلب قراردادهای جدید با تأمین‌کنندگان آسیایی و خاورمیانه‌ای هستند. این تغییر مسیر، نشان‌دهنده بازتر شدن استراتژی تأمین انرژی چین و تلاش برای کاهش وابستگی به منابع پریسک ژئوپلیتیکی است.

هم‌زمان، چین با اتکا به منابع داخلی، گاز روسیه و ذخایر استراتژیک خود، در حال بازتعریف سیاست‌های امنیت انرژی است. این رویکرد به معنای شکل‌گیری یک الگوی متنوع و چندمنبعی در واردات انرژی است که می‌تواند در بلندمدت نقش پکن را به‌عنوان بازیگری با انعطاف‌پذیری بیشتر در بازار جهانی LNG تثبیت کند.

برای ایالات متحده، کاهش سهم در بازار چین چالشی راهبردی به شمار می‌رود. حفظ رقابت‌پذیری در این بازار مستلزم اتخاذ سیاست‌های تجاری واقع‌گرایانه‌تر، تنوع‌بخشی به بازارهای صادراتی، و ارتقای دیپلماسی اقتصادی است. رویکرد مبتنی بر «بازی با حاصل جمع صفر» که در سیاست‌های تجاری ایالات متحده مشاهده می‌شود، گرچه ممکن است در کوتاه‌مدت ابزار مؤثری برای اعمال فشار ژئوپلیتیکی تلقی شود، اما در بلندمدت می‌تواند به تضعیف موقعیت آمریکا در بازارهای جهانی منجر شود.

در نهایت، پایداری و ثبات بازار جهانی انرژی نیازمند تعادل میان رقابت و همکاری است. در جهانی به‌هم‌پیوسته، وابسته و به‌شدت متأثر از تغییرات ژئوپلیتیکی، کشورها باید سیاست‌هایی را برگزینند که علاوه بر تأمین منافع ملی، از بروز اختلال در زنجیره تأمین جهانی جلوگیری کند. در این میان، نقش چین و آمریکا به‌عنوان بازیگران کلیدی بازار LNG، به‌شدت تعیین‌کننده خواهد بود.

مأخذ:

- 1." The U.S.-China Tariff Conflict and the LNG Market: Modelling Consequences Until 2030 ", www.kapsarc.org. 08 July 2025
2. "U.S.-China Trade War and the Future of U.S. LNG", www.csis.org. 29 April, 2025
3. "China Ditches U.S. LNG as Russian Pipelines and Domestic Output Surge", www.oilprice.com. 27 Jul, 2025
4. "Tariffs and Trade Deals: Deconstructing the US approach", www.orfonline.org, 01 Aug, 2025